



**Česká republika**

**Česká školní inspekce**

**Královéhradecký inspektorát - oblastní pracoviště**

---

# **INSPEKČNÍ ZPRÁVA**

**Střední zahradnická škola, Střední odborné učiliště a Odborné učiliště, Kopidlno, Hilmarovo náměstí 1**

**Hilmarovo náměstí 1, 507 32 Kopidlno**

**Identifikátor školy: 600 012 018**

**Termín konání inspekce: 12. – 16. květen 2003**

<b>Čj.:</b>	095 193/03-5201
<b>Signatura:</b>	ki2zw502

## CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem Střední zahradnické školy, Středního odborného učiliště a Odborného učiliště, Kopidlno, Hilmarovo náměstí 1, s příspěvkovou formou hospodaření, je Královéhradecký kraj. V letošním roce jsou realizovány 2 obory učební, 1 obor studijní a jeden nástavbový, a to v 11 třídách s celkovým počtem 221 žáků, ke dni inspekce. Teoretická výuka a částečně také odborný výcvik probíhají v památkově chráněném objektu školy. Výuka praxe a odborného výcviku dále na dalších odloučených a smluvních pracovištích.

## PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy pro výuku odborných předmětů motorová vozidla, stroje a zařízení, dále pro výuku českého jazyka a literatury, fyziky, chemie, matematiky, biologie a ekologie, základů botaniky, ekologie, ovocnictví, zelinářství, sadovnictví, květinářství, základů zahradnické výroby, vazačství a aranžování, výpočetní techniky, pro výuku odborného výcviku a vychovatelů v domově mládeže, vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy pro výuku odborných předmětů motorová vozidla, stroje a zařízení, dále pro výuku českého jazyka a literatury, fyziky, chemie, matematiky, biologie a ekologie, základů botaniky, ekologie, ovocnictví, zelinářství, sadovnictví, květinářství, základů zahradnické výroby, vazačství a aranžování, výpočetní techniky a pro výuku odborného výcviku, vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve výuce odborných předmětů motorová vozidla, stroje a zařízení, dále ve výuce českého jazyka a literatury, fyziky, chemie, matematiky, biologie a ekologie, základů botaniky, ekologie, ovocnictví, zelinářství, sadovnictví, květinářství, základů zahradnické výroby, vazačství a aranžování, výpočetní techniky a ve výuce odborného výcviku, vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

## HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola zaměstnává celkem 29 pedagogických pracovníků, z toho 20 žen. Výuku zajišťuje 24 učitelů, z nichž je 5 mistrů odborné výchovy (dále jen MOV). Odborný výcvik vede celkem 9 učitelů a MOV, na výuce předmětu praxe se podílí 4 učitelé, všeobecně vzdělávací a odborné předměty vyučuje celkem 12 pedagogů. Počet nepedagogických zaměstnanců školy činil ke dni inspekce celkem 21 pracovníků. Do výuky inspekci sledovaných předmětů je zapojeno celkem 22 pedagogických pracovníků, z toho 12 učitelů teoretických předmětů, 10 učitelů odborného výcviku, včetně MOV, učitel předmětu motorová vozidla a čtyři učitelé praxe.

Z hlediska dosažené kvalifikace nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (dále jen OPZ) pro výuku určitých předmětů ve školách 2. cyklu (SOŠ a SOU) dva učitelé, částečně vyhovují podmínkám OPZ čtyři učitelé, plnou OPZ má šest učitelů teoretických předmětů. Výuka sledovaných všeobecně vzdělávacích předmětů je z 54 % zajištěna pedagogy s plnou

OPZ. 61 % vyučovacích hodin sledovaných odborných předmětů je realizována učiteli s částečnou nebo úplnou kvalifikací. Učitelé odborného výcviku, včetně vyučujícího předmětu motorová vozidla, splňují podmínky OPZ z 90 %, výuka praxe je vedena pedagogy s úplnou kvalifikací. Ve třídách odborného učiliště vyučuje celkem 10 pedagogických pracovníků, z nichž dva nemají požadovanou odbornou kvalifikaci a pedagogickou způsobilost pro výuku v odborném učilišti. Ostatní nesplňují podmínku pedagogické způsobilosti z důvodu chybějícího studia speciální pedagogiky.

Funkci výchovného poradce plní učitelka bez požadovaného kvalifikačního studia.

Při přidělování úvazků vychází vedení školy z dosaženého vzdělání pedagogů. Maximálně respektuje příslušnou případně příbuznou odbornou způsobilost pedagogů.

Poradními orgány ředitelky školy jsou předmětové komise (dále jen PK), porada vedení školy, pedagogická rada a výchovný poradce. Činnost PK vychází z ročního plánu předmětových komisí a ročního plánu činnosti školy. Schůzky PK navazují na jednání předsedů PK s ředitelkou školy, konají se šestkrát až sedmkrát ročně, podle okolností a potřeby i častěji. Porady vedení školy, na které navazují schůzky jednotlivých úseků, svolává ředitelka školy zpravidla dvakrát měsíčně. Problematika výchovné činnosti je podle potřeby řešena s výchovným poradcem. Pedagogické rady se konají 6krát ročně. Předložené zápisy z jednání a schůzek svědčí o neformálním přístupu ke spolupráci a o cílevědomé koordinaci činnosti vedení školy s poradními orgány.

Péče o začínající a nekvalifikované pracovníky je řešena formou uvádějícího učitele, zvýšenou pozorností ze strany členů PK, někdy i častější hospitační činností. Učitelům bez kvalifikace nebo jen s částečnou způsobilostí je doporučováno a umožňováno zvyšování a doplňování kvalifikace v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků studiem na vysokých školách nebo účastí na akcích Pedagogického centra Hradec Králové. Tyto možnosti využívají i ostatní pracovníci. Výchovný poradce pravidelně navštěvuje v rámci dalšího vzdělávání akce zaměřené k výchovnému poradenství. Vyučující odborných předmětů využívají k dalšímu vzdělávání seminářů a přednášek pořádaných odbornými firmami. Vedení školy vede podrobný plán vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků, trvale usiluje o zvyšování celkové kvalifikovanosti pedagogického sboru.

Kontrolní činnost zachycuje plán kontrolní činnosti. Dílčí oblasti kontroly jsou jasně vymezeny, je stanovena konkrétní osobní zodpovědnost za provedení kontroly. Hospitační činnost koná ředitelka školy, její zástupkyně a vedoucí jednotlivých úseků. Výsledky kontrol jsou průběžně analyzovány na schůzkách ředitelky školy a její zástupkyně s poradními orgány. Vypracovaný systém kontrolní činnosti je funkční, umožňuje účinné předcházení vzniku nedostatků.

Dílčí poznatky a zjištění jsou často podkladem pro hodnocení pracovníků. Přijatá opatření se promítají v krátkodobém plánování činnosti školy. Pro činnost školy je zpracován rovněž koncepční plán rozvoje školy a roční plán, vymezující činnost jednotlivých úseků. Výsledky práce jednotlivých pracovníků školy se promítají do výše osobního ohodnocení pracovníků. Kritéria pro hodnocení jsou součástí vnitřního platového řádu. Hodnocení je prováděno bodovým systémem a ve spolupráci s vedoucími úseků.

Organizační uspořádání školy je zpracováno v organizačním řádu. Členění na úseky odpovídá součástí školy a způsobům výuky (úsek teoretické výchovy, odborného výcviku, učební praxe, domova mládeže, stravování, provozu a ekonomiky a školního statku). Kompetence vedoucích těchto organizačních jednotek jsou součástí organizačního řádu a jeho příloh. Organizační řád umožňuje účinně a funkčně koordinovat činnost jednotlivých úseků a řídit chod školy jako celku. Je doplněn přehledným organizačním schématem.

Činnost školy se řídí rozvrhem hodin a kvalitně zpracovaným vnitřním řádem školy, který kromě práv a povinností žáků jednoznačně řeší otázky školní docházky žáků, jejich chování ve škole i na veřejnosti. Rozvrh hodin je vytvořen pro lichý a sudý týden. Kromě hodin teoretického vyučování zachycuje výuku odborného výcviku a zařazení laboratorních cvičení.

Základ vnitřního informačního systému školy tvoří pedagogické rady, porady vedení školy a schůzky vedení školy s předsedy PK. Aktuální informace jsou zaměstnancům zprostředkovány intranetem nebo oznámeními na informační nástěnce ve sborovně školy, nejčastěji přímým osobním sdělením. K žákům směřují informace prostřednictvím třídních učitelů, mistrů odborné výchovy, případně vychovatelů.

Rodiče žáků jsou informováni o chování a prospěchu žáků dvakrát, u 1. ročníků třikrát ročně, na rodičovských schůzkách. Pro průběžný písemný styk jsou využívány omluvné listy žáků, známky jsou zapisovány do sešitů. Veřejnost je informována o práci školy prostřednictvím internetových stránek, v místním i regionálním tisku, v odborných časopisech (Zahrádkař, Floristika), na výstavách a také v rámci spolupráce s odbornými firmami a městy při ozeleňování (Lázně Bělohrad, zámek Dětenice).

***Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.***

#### **HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM**

Škola sídlí v zámeckém areálu a hlavní budovou školy je vlastní zámek. Zde probíhá veškerá teoretická výuka, částečně odborný výcvik a sídlí zde vedení školy. Přestože se jedná o památkově chráněný objekt a jeho stavební úpravy jsou omezené, splňují všechny učebny potřebné hygienické podmínky. V mezích možností je v nich proveden rozvod tekoucí vody a kde to není možné, jsou umístěny bezprašné tabule pro popis fixem. Většina učeben i chodeb školy je upravena tak, že charakterizuje odborné zaměření školy a působí dobrým estetickým dojmem. Budova se nachází v pěkném prostředí zámeckého parku. V těchto prostorách jsou potřebné plochy a skleníky pro odborný výcvik žáků, včetně sociálního zázemí, kanceláře mistrů, dílny a garáže. Dále se zde nachází školní tělocvična, domov mládeže a v hlavní budově školy školní kuchyň s jídelnou. Školní areál poskytuje komplexní podmínky pro výuku, celodenní stravování a ubytování žáků školy.

Výuka probíhá v kmenových a odborných učebnách. Učebny jsou vybaveny vhodným školním nábytkem, většina je esteticky upravená, ale výzdoba je podnětná především pro předměty profilového zaměření školy, nikoli pro předměty všeobecně vzdělávací. V odborných učebnách je dostatek tematických názorných pomůcek a jsou vybaveny didaktickou, případně i audiovizuální technikou. V ostatních učebnách tato technika není umístěna stabilně, ale je ve škole dostupná. Přírodovědné předměty se vyučují v kmenových učebnách, případně v odborné učebně biologie, ve které je možné provádět i jednoduché biologické a chemické pokusy. Dobře vybavená chemická laboratoř je umístěna v areálu školy mimo hlavní budovu, ale pro výuku chemie není využívána. Výpočetní technika pro výuku je umístěna ve dvou menších propojených místnostech. Jedna je vybavena technikou z projektu Internet do škol, vybavení druhé bylo pořízeno z vlastních finančních prostředků školy. Technická úroveň počítačů je velmi dobrá, plně postačující pro používané programy, přístup na internet je dostatečně rychlý. Nedostatkem, který škola nemohla ovlivnit, je nutnost odděleného zasíťování obou učeben a částečná nekompatibilitnost programového vybavení a dále nevhodné prostorové uspořádání

učebny. Učebny jsou vybaveny klasickým školním nábytkem, pro učebny výpočetní techniky nevhodným. Chybí zaclonění proti slunečnímu svitu.

Velmi dobré podmínky pro výuku biologie a především pro realizaci převážné části odborného výcviku a předmětu praxe skýtá zámecký park a venkovní i skleníkové plochy. K dispozici jsou dále tři vazárny květin. Výuka vybraných tematických celků se koná na pracovištích několika specializovaných zahradnických, květinářských a ovocnářských závodů z okolí školy.

Vybavení žáků učebnicemi je rozdílné, lepší ve studijních oborech než v oborech učebních. K dispozici jsou spíše učebnice starší, v odborných předmětech především z důvodu nedostatku nově vydávaných titulů. Jsou použitelné za předpokladu aktualizace vyučujícími. V předmětech všeobecně vzdělávacích a přírodovědných žáci učebnice většinou mají, ale v řadě případů rovněž zastaralé. Nově vydané učebnice, doporučené žákům učiteli, si zakoupili pouze někteří žáci.

Názorných pomůcek pro výuku odborných předmětů je ve škole dostatek, umístěny jsou na chodbách školy nebo ve třídách a řada z nich je vyráběna svépomocí. Významnou roli v názorné výuce těchto předmětů hrají pracoviště praxe – park, skleníky a plochy kultur. Velmi dobré je také vybavení pomůckami pro botaniku (obrazy, mikroskopy). Pro výuku výše uvedené skupiny předmětů je k dispozici rozsáhlý soubor videokazet. Dostatek názorných pomůcek je i pro výuku fyziky a chemie, ale nevhodné z hlediska dostupnosti pro výuku je jejich umístění v jiné školní budově. Pro český jazyk jsou k dispozici pro práci ve třídě Slovníky spisovné češtiny a Pravidla českého pravopisu a několik názorných pomůcek pro výuku mluvnice. Z didaktické techniky chybí magnetofon, je nutné si ho půjčovat od vyučujících cizích jazyků.

Školní knihovna určená pro žáky i učitele obsahuje kromě beletristické literatury rozsáhlou sbírku odborné literatury vztahující se k profilovému zaměření školy. Odborná literatura je průběžně doplňována, odebírány jsou odborné časopisy pro jednotlivé předměty. V některých učebnách jsou příruční knihovničky s tituly aktuálními pro výuku.

Materiální zdroje, které má škola k dispozici pro pořizování učebních pomůcek, jsou podle poznatků získaných při inspekční činnosti využívány účelně a efektivně, v souladu se zaměřením školy a profilem absolventů.

***Materiálně technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.***

<b>HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE (V SOUČÁSTI ŠKOLY, STUDIJNÍM OBORU, UČEBNÍM OBORU, SKUPINĚ PŘEDMĚTŮ)</b>
--

### **Realizace vyučovaných oborů**

***Realizace všech učebních a studijních oborů ve školním roce 2002/2003 probíhá v souladu s Rozhodnutím MŠMT o změně zařazení školy, předškolního zařízení a školského zařízení ze dne 13. 2. 2002 pod čj. 32 666/2001-21 s účinností od 20. 12. 2001.***

***Výuka všech sledovaných předmětů probíhá ve školním roce 2002/2003 dle platných učebních osnov.***

Při konfrontaci celkových učebních plánů školy pro jednotlivé ročníky učebních a studijních oborů ve školním roce 2002/2003 s platnými učebními plány pro jednotlivé učební a studijní obory schválenými MŠMT byly zjištěny některé nedostatky:

Dvouleté nástavbové studium studijního oboru zahradnictví – třída 1.N:

- ve školním roce 2002/2003 byla v učebním plánu pro 1. N celková týdenní hodinová dotace všeobecně vzdělávacích předmětů nižší než stanovená minimální hranice 15 hodin
- ve školním roce 2002/2003 byla v učebním plánu pro 1. N celková týdenní hodinová dotace všeobecně vzdělávacích volitelných předmětů nižší než stanovený rozsah 6 hodin

Čtyřletý studijní obor zahradnictví – třídy 1.T, 2.T, 3.T, 4.T:

- ve školním roce 2002/2003 nebyly v učebním plánu pro 4.T zařazeny ve stanoveném rozsahu 7 hodin předměty odborného zaměření

***Ve výše uvedených případech neprobíhala výuka v souladu s platnými učebními plány schválenými MŠMT.***

Kontrolovaná povinná dokumentace je vedena velmi odpovědně, při vyplňování třídních knih, výkazů a katalogových listů se objevují ojediněle nestandardní opravy.

***Kontrolovaná povinná dokumentace vedená školou průkazným způsobem zachycuje průběh a výsledky vzdělávání a výuky.***

Vedení školy analyzuje výsledky výuky, sleduje a porovnává znalosti žáků a kontroluje naplňování učebních osnov. Veškerá zjištění jsou hodnocena a rozebírána v metodických orgánech školy, schůzích pedagogické rady a odrážejí se v plánování práce školy.

***Způsob a systém kontroly naplňování učebních osnov je účinný, analýza výsledků je v souladu s potřebami školy.***

### **Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk**

Odbornou a pedagogickou způsobilost splňují oba vyučující, v době inspekce byl však přítomen pouze jeden z nich.

Obsah učiva je v souladu s osnovami a učebními plány, vyučující mají zpracované tematické plány s rozpisem učiva do jednotlivých hodin. Přiměřenost a návaznost učiva dokládala dobrou přípravu. Žáci se specifickými poruchami učení jsou evidováni, učitelé tuto skutečnost zohledňují při zadávání úkolů i klasifikaci. Výuka probíhala v esteticky vyzdobených kmenových učebnách, podnětnost výzdoby však neměla vztah k vyučovanému předmětu. Absence sluneční clony a možnosti hygieny ve většině tříd snižovaly psychohygienu vyučování, částečně však kompenzovanou bezkrídovými tabulemi. Ve všech hodinách vládla příjemná, klidná, nestresující atmosféra vzájemného respektu a vstřícnosti.

Jako materiální podpora výuky sloužily pouze starší učebnice, další alternativní zdroje informací, stejně jako slovníky, obrazový materiál a didaktická technika nebyly použity. Materiální podpora výuky vykazovala celkově nízký stupeň názornosti.

Ke kladům části hospitovaných hodin patřila úvodní a průběžná motivace žáků hravou formou, převažovalo ale pouhé seznámení s cílem a obsahem hodiny. Frontálně vedenou výuku s krátkým úvodním zopakováním dříve probraného učiva spíše výjimečně doplňovala samostatná práce a práce skupinová, která však velmi zdařile zpestřila vyučování. Pasáž výkladu, spojená s poměrně dlouhým a tudíž časově náročným zápisem nových poznatků do sešitů, byla žáky proto přijímána převážně pasivně, s následným odrazem v klesající pozornosti. Aktivně však probíhala interpretace přečtených ukázek literárních textů. Závěrečné shrnutí probraného učiva prováděl ve zhlédnutých hodinách vyučující, bez interakce žáků, což značně zužovalo prostor pro rozvoj komunikativních dovedností, stejně jako nezařazování mluvních cvičení, referátů, či jiných samostatných mluvních žakovských vstupů. Zhodnocení práce třídy i jednotlivců v závěru většinou chybělo.

Klasifikace je prováděna průběžně, využíváno je ústní i písemné zkoušení, hodnocení aktivity, referátů, slohů. Počet známek za pololetí odpovídá požadavkům na objektivní klasifikaci.

***Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk jsou hodnoceny jako průměrné.***

### **Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika**

Inspekce sledovala výuku ve všech učebních a studijních oborech u dvou vyučujících (jeden z nich vyučuje pouze v jedné třídě odborného učiliště). Hodnocení úrovně sledovaných hodin se tedy týká, s výjimkou jedné hodiny, výuky pouze jednoho pedagoga. Třetí pedagog, který zajišťuje výuku předmětu také v jedné třídě odborného učiliště, nebyl ve škole přítomen.

Jedna učitelka má odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů ve střední škole, pro výuku matematiky není aprobovaná. Zbývající dva učitelé mají pedagogickou, nikoliv však odbornou způsobilost. Zmiňované nedostatky ve vzdělání učitelů se ve sledované výuce nijak neodrážely.

Výuka probíhala v souladu platnými učebními plány i učebními osnovami. Kontrola zařazení učiva do tematických plánů a následná kontrola zápisů v třídních knihách ve školních letech 2001/2002 a 2002/2003 prokázaly plnění učebních osnov předmětu pro jednotlivé učební a studijní obory.

Předložené tematické plány učitelů měly dostatečně podrobnou obsahovou a časovou strukturu. Tematické plány určené pro výuku ve třídách středního odborného učiliště obsahovaly někdy zbytečně obtížné učivo (shodná zobrazení, komolá tělesa, lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, soustavy rovnic a jejich řešení včetně grafického apod.). Probírání tohoto rozšiřujícího učiva, s kterým se žáci seznamují často na úkor důkladnějšího upevnění učiva základního, potvrdily zápisy v třídních knihách i vlastní hospitace.

V hodinách chyběla jakákoliv práce s učebnicemi, což výuku negativně ovlivňovalo, obzvláště u žáků odborného učiliště. Učebnice vypůjčené ze školy využívají žáci pro svou domácí přípravu. Ojedinele pracovali žáci s pomocnými pracovními materiály, např. s přehledy matematických vzorců. Při probírání shodných zobrazení chybělo využití rýsovacích potřeb na tabuli. Výuka probíhala ve světlých, dostatečně prostorných a esteticky upravených učebnách.

Psychohygienické podmínky výuky pozitivně ovlivňovaly zařazení hodin matematiky do dopoledního rozvrhu, přátelský přístup obou učitelů, přiměřené tempo výkladu i procvičování učiva, ve většině případů i jeho přiměřená obtížnost korespondující se schopnostmi žáků.

V jednom případě byla tabule umístěna mezi dvěma velkými okny, takže žáci sledovali zápisy na tabuli proti světlu.

Frontální způsob výuky byl charakterizován snahou pedagogů o neustálou aktivizaci žáků ve všech fázích hodin, ať již to bylo opakování, výklad nové látky, či procvičování učiva. Časté využití dialogické metody mezi učitelem a žákem, výzvy k diskusím, společnému objevování matematických postupů či vztahů charakterizovaly téměř všechny hodiny. Nezbytný individuální přístup obzvláště k žákům odborného učiliště se vyznačoval respektováním jejich individuálních schopností a trpělivostí učitelů. Vzhledem ke značně rozdílné mentální úrovni žáků v některých třídách chyběla vnitřní diferenciací pro zefektivnění výuky žáků rychlejších. V časové struktuře hodin nechyběl prostor pro samostatnou práci žáků, logické odhady při kontrole výsledků, diskuse o chybách i návrhy alternativních řešení. Hodiny postrádaly závěrečnou fázi, ve které by učitel shrnul učivo, zhodnotil průběh hodiny i práci žáků.

Oblast motivace žáků byla pozitivně ovlivňována častým zařazováním specifického učiva, uváděním příkladů souvisejících se životními zkušenostmi žáků i příkladů z praxe. Pochvala, povzbuzení i průběžné hodnocení žáků oceňující jejich pokrok bylo součástí všech hodin, obzvláště u žáků učebních oborů jim umožňovalo zažít pocit úspěšnosti.

Dostatek známek a ústní zkoušení u většiny žáků byly předpokladem pro jejich objektivní hodnocení a klasifikaci. Analýza vstupních testů realizovaných v každém ročníku v prvních hodinách školního roku umožňuje učitelům upravovat tematické plány i vést vlastní výuku s ohledem na zjištěné znalostní nedostatky žáků. Učebními osnovami předepsané písemné práce jsou realizovány a se žáky co nejdříve analyzovány a opravovány (dokladováno zápisy v třídních knihách).

Vynikající verbální i neverbální komunikace učitelů ve všech hodinách a jejich motivační schopnosti navozovaly přátelskou pracovní atmosféru zbavující žáky obavy z obtížného předmětu. Žáci měli často problémy s přesným a spisovným vyjadřováním.

***Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu matematika jsou hodnoceny jako průměrné.***

### **Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech fyzika a chemie**

Při plánování byly dodrženy platné učební dokumenty. Hodinové dotace obou předmětů souhlasí s učebními plány. Při plánování učiva došlo v rámci povolených úprav v jednom případě k posílení teoretické výuky na úkor laboratorních cvičení, což z hlediska tendence rozvoje praktických dovedností žáků není vhodné. Kontrolou třídních knih za školní rok 2001/2002 a 2002/2003 bylo zjištěno, že učební osnovy jsou plněny, s výjimkou výuky chemie v učebním oboru 41-52-H/001 Zahradník, ve školním roce 2001/2002, kdy v rámci výuky chemie nebyly konány laboratorní cvičení. Tematické plány pro školní rok 2002/2003 jsou přehledně zpracovány, respektují kontinuitu učiva, základní tematické celky jsou podrobněji rozděleny bez časového harmonogramu.

Laboratorní cvičení z chemie, pokud nejsou zařazena v rozvrhu hodin, jsou prováděna v nižším počtu. Jejich náměty jsou uvedeny v závěru tematických plánů, do výuky jsou zařazovány postupně v průběhu školního roku. Písemné výstupy z cvičení zpracovává vždy skupina žáků nebo jsou vedeny pouze formou záznamů v sešitech. Samotná cvičení mají často, zejména ve fyzice, demonstrační charakter, žáci jsou pouze pasivními pozorovateli. Příčinou je především



nedostatek prostoru pro konání laboratorních cvičení a umístění učebních pomůcek mimo hlavní budovu, kde je rovněž umístěna dostatečně kvalitně vybavená chemická laboratoř, pro výuku však nevyužívána.

Výuku fyziky a chemie zajišťují celkem čtyři učitelé, z nichž jeden má plnou kvalifikaci, dva splňují podmínky pedagogické a jeden odborné způsobilosti. Všichni mají vysokoškolské neučitelské vzdělání a částečná způsobilost učitelů neměla vliv na kvalitu výuky.

Prostorové podmínky výuky nejsou nejlepší. Fyzika je vyučována v kmenových učebnách, chemie v učebně-laboratoři biologie. Podnětnost, vnitřní nástěnná výzdoba a uspořádání učeben je tedy zaměřeno buď k charakteru studia, nebo k výuce biologie. Jinak je udržována čistota a pořádek. Členění hodin i tempo výuky byly dostatečně výrazné a přiměřené možnostem žáků.

Navštívené vyučovací hodiny byly vyučujícími dobře připraveny. Úvodní opakování probíhalo zpravidla formou individuálního zkoušení nebo frontálně, vždy s důrazem na upevňování základních pojmů. Přechod k novému učivu byl nenásilný, vycházel z logických souvislostí a návaznosti na probranou látku. Vyučující volili pro výuku výlučně formu výkladu. Zařazované vhodně volené kontrolní otázky jim umožňovaly sledovat práci žáků a míru chápání učiva. Rozsah a hloubka učiva byly s ohledem na charakter studia, potřeby a schopnosti žáků přiměřené a dostatečné. Výuka byla zaměřena k praktické aplikaci teoretických poznatků a k uplatňování alternativních postupů při řešení úloh. Vyučovací čas byl účelně využíván. Žáci měli dostatečný prostor pro procvičování a upevňování nových poznatků. Závěrečné shrnutí učiva bylo prováděno pravidelně, avšak pouze vyučujícím.

Názornost výuky, využíváním učebních pomůcek a používáním didaktické techniky, byla uplatňována v menší míře. Učebnice jsou používány hlavně pro domácí přípravu, přímo ve výuce jen občas, a to při procvičování a opakování. Výuka fyziky a chemie byla vedena věcně a odborně správně.

Motivace ve vyučování byla realizována jak při úvodním opakování ukázkami různých propagačních materiálů, tak v průběhu výuky aktualizací učiva, řešením vhodně volených úkolů a cvičení a uváděním zajímavostí z praxe. Hodnocení žáků bylo prováděno hlavně v souvislosti s ústním zkoušením nebo v průběhu výuky. Vyučující při zkoušení žáků zjišťovali především míru porozumění jednotlivým pojmům a vztahům mezi nimi. Kvalita slovního projevu žáků byla často opomíjena. Klasifikace byla objektivní a odpovídala předvedeným znalostem žáků.

Průběh většiny sledovaných hodin se vyznačoval aktivním přístupem žáků a celkově klidnou pracovní atmosférou. Průběžně uplatňovaná komunikace učitel – žák se z hlediska slovního projevu žáků vyznačovala sice správnými, ale často jednoslovnými a kusými odpověďmi žáků. Rozvoji komunikativních schopností žáků, s ohledem na samostatný, zřetelný a věcný slovní projev, je ze strany vyučujících věnována menší pozornost.

***Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech fyzika a chemie jsou průměrné.***

### **Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů biologie a ekologie, základy botaniky a ekologie**

Hospitace v hodinách byly uskutečněny ve třídách SZaŠ, SOU i OU u dvou učitelek, zabezpečujících výuku předmětů biologie a ekologie, základy botaniky a ekologie. Odborná a pedagogická způsobilost jedné z nich je v souladu s právními předpisy. Druhá má krátkou pedagogickou praxi, splňuje podmínky odborné způsobilosti a pedagogické studium dokončuje

v současné době. Tato skutečnost se na kvalitě výuky neprojevila. Časová dotace sledovaných předmětů odpovídá učebním plánům, obě učitelky mají zpracované tematické plány, osnovy jsou plněny. V předmětu biologie a ekologie je posilována teoretická výuka na úkor celkového počtu praktických cvičení.

Učitelky zařadily úvodní motivaci do většiny hodin, minimálně alespoň oznámily cíl a průběh hodiny. Velký prostor věnovaly průběžné motivaci a snažily se neustále udržet pozornost žáků změnami činností. Žáci řešili křížovky a problémové úkoly, obě učitelky látku vhodně aktualizovaly, navozovaly mezipředmětové vztahy a spojovaly teorii s praxí. Občas vycházely z vlastních osobních zážitků a pozorování. Jako motivační faktor působí rovněž pravidelná účast žáků v každoročně pořádané soutěži v poznávání rostlin.

Učitelky věnovaly velkou pozornost opakování, které vždy navazovalo důsledně na probranou látku. Ve většině hodin prováděly závěrečné shrnutí poznatků a průběžně hodnotily výkony žáků. Hodnocení na základě ústního zkoušení bylo objektivní. Žáci byli vedeni k sebekontrolě a odpovědnosti. Většina žáků se snažila o maximální výkon. Atmosféra ve třídách a úroveň interakce mezi učitelkami a žáky byly velmi dobré, v některých hodinách vynikající.

Všechny hospitované hodiny byly pečlivě připraveny, měly promyšlenou a logickou stavbu. Dominantní metodou byl rozhovor se žáky, učitelky zařazovaly také samostatné pozorování přírodnin, žáci systematicky pracovali s atlasy, poznávali rostliny, vyhledávali a srovnávali jejich hlavní znaky. Byla zaznamenána práce ve dvojicích i samostatná práce s vyhláškou řešící problematiku ochrany fauny a flóry. Učitelky vybízely žáky k získávání údajů na internetu a vyhledávání informací v knihovně. Pokyny učitelek byly jasné a srozumitelné. Organizace hodin odpovídala psychohygienickým požadavkům, učitelky projevovaly značnou trpělivost při práci se slabšími žáky, uplatňovaly k nim individuální přístup. Žáci měli trvale možnost sdělovat své poznatky a zkušenosti. Vyučovací čas byl efektivně využíván.

Výuka probíhala částečně v dobře zařízené a podnětné odborné učebně, vybavené televizorem a videorekordérem s možností napojení na mikroskop, částečně v klasické učebně. Mimořádné příležitosti pro výuku jsou vytvořeny umístěním školy v areálu zámeckého parku. Množství dostupných pomůcek a literatury umožnilo plně zabezpečit názornost výuky. Učitelky demonstrovaly řadu živých přírodnin, využívaly namnožené materiály, odborné publikace, atlasy, připravené kartičky a obrazy. Velmi vhodné bylo zařazení žákovských referátů. Didaktická technika ve sledovaných hodinách využita nebyla.

Jazyková a komunikační úroveň učitelek, byla velmi dobrá až vynikající, žáků většinou průměrná, v některých hodinách i slabší. Žáci byli velmi ukázněni, pozorní a pracovali se zájmem.

***Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech biologie a ekologie, základy botaniky a ekologie jsou celkově velmi dobré.***

### **Průběh a výsledky vzdělávání v odborných předmětech stroje a zařízení a motorová vozidla**

Jedná se o předměty stroje a zařízení a motorová vozidla, které vytvářejí technickou složku odborného vzdělání. Hospitovány byly u všech vyučujících a v jednotlivých třídách a oborech, které byly v době inspekce přítomny ve škole. Výuka měla vysokou odbornou úroveň předávaných vědomostí a absence vysokoškolského stupně vzdělání u jednoho vyučujícího nebyla při výuce patrná. Pedagogické vzdělání všech učitelů se pozitivně odráželo v úrovni sledovaných hodin.

Všichni učitelé se při plánování a přípravě na výuku řídí vlastními tematickými plány, které mají zpracovány jako podrobný časový harmonogram učiva. Někteří s nimi v průběhu roku pracují, zaznamenávají si jejich plnění a průběh výuky jako podněty pro další školní rok. Učivo uváděné v těchto dokumentech je v souladu s předepsanými učebními osnovami a je vhodně aktualizováno podle současných trendů v praxi a podle nových poznatků v oboru. V obou sledovaných předmětech byl k datu inspekce odučen odpovídající počet hodin a probírané učivo bylo v časovém i obsahovém souladu s tematickými plány. Učitelé byli na hodiny připraveni, pro žáky měli doplňující materiály a názorné pomůcky. Přesto nebyla v některých případech dodržena časová skladba hodiny, neboť nezbyl časový prostor na závěr hodiny.

Pro většinu sledovaných hodin byla typická snaha o dodržení tradiční struktury výuky. Po úvodním seznámením s náplní hodiny následovalo individuální zkoušení, obvykle frontální zopakování posledního učiva a výklad učiva nového. Vstupní motivace byla patrná pouze v některých hodinách. Otázky kladené při ústním zkoušení byly promyšlené a komunikace se žáky vstřícná. Někteří učitelé se snažili o zefektivnění této části hodin zkoušením více žáků současně. Následné ohodnocení výkonu žáků bylo často příliš stručné, v některých případech pouze známkou. Přestože ostatní žáci při zkoušení nevyrušovali, bylo určitým nedostatkem to, že nebyli zaměstnáni samostatnou prací. Výklad byl veden převážně formou přednášky se snahou učitelů předat žákům co nejvíce informací. Ve větší či menší míře byl doprovázen aktivizací žáků problémovými dotazy, odkazováním na mezipředmětové souvislosti a zkušenosti žáků z praxe. Běžné bylo využití názorných pomůcek – modelů, ukázek součástí a prospektových materiálů. Většina žáků měla na výuku připravené učebnice, ale ve sledovaných hodinách s nimi nepracovali. Učebnice jsou staršího data a využitelné jsou především pro pochopení principů zahradnických strojů a zařízení. Výklad učitelé provázeli schematickými nákresy na tabuli, které měly většinou velmi dobrou grafickou úroveň. Didaktická technika nebyla využita, přestože by to v některých případech bylo vhodné a umožnilo zefektivnění výukového procesu. Žáci si vedou podrobné poznámkové sešity, které jsou jejich hlavním pramenem informací pro přípravu na výuku.

Motivační složka výuky se objevovala především ve výkladové části hodin, ale v některých případech i při hodnocení žáků, a to formou pochvaly či povzbuzení. Z namátkové kontroly žákovských průkazů a z rozhovoru s učiteli je zřejmé, že podkladů pro hodnocení žáků získaných běžnými metodami mají učitelé dostatek. Pozitivním rysem všech hospitovaných hodin bylo vystupování učitelů, příznivá atmosféra při vyučování a oboustranně vstřícná komunikace. Výuka probíhala v dobrých psychohygienických podmínkách.

***Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech stroje a zařízení a motorová vozidla jsou celkově velmi dobré.***

### **Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu výpočetní technika**

Předmět vyučuje převážně jeden vyučující, který splňuje podmínky pedagogické způsobilosti. Odbornou způsobilost však zcela nahrazuje svou aktivitou v oblasti dalšího vzdělávání a svým osobním zájmem o informační technologie, což se odráží také v dobré přípravě na výuku. Druhý z vyučujících podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku tohoto předmětu nespĺňuje. Oba vyučující úzce spolupracují.

Do jednotlivých hodin rozpracované tematické plány vykazují soulad s plány učebními a s osnovami. Přiměřenost obsahové náplně a cílené zaměřování k odbornosti a využití získaných znalostí a dovedností v praxi se odrážely v zájmu žáků a částečně nahrazovaly jinak

nezřetelné motivační prvky. Vhodně zařazené mezipředmětové vztahy, zejména s matematikou a odbornými předměty, zkvalitňovaly většinu zhlédnutých hodin.

Provoz školy v památkově chráněném objektu značně limitoval prostorové uspořádání 2 dveřmi propojených učeben, které proto není nejvhodnější. Žáci pracují u počítačů většinou po dvou. Rozmístění počítačů podél obvodových zdí neumožňuje sedět žákům čelem k vyučujícímu a k tabuli, psychohygienickým zásadám neodpovídá rovněž provizorní nedostatečná sluneční clona a žakovské židle bez nastavitelné výšky. Dílčí podnětnost výzdoby působí esteticky průměrně. Učebnice žáci nemají.

Frontálně vedená výuka probíhala interaktivně, v kombinaci se samostatnou prací. Absence technického vybavení typu zpětného projektoru či dataprojektoru neumožňovala vést výuku názorně, což bylo nahrazováno individuálním přístupem. Žáci pracovali se zájmem, v praktickém provádění úkolů se však museli střídat, část žáků tak byla často nucena pasivně přihlížet. Charakterem předmětu limitovaný prostor pro rozvoj komunikativních dovedností většinou omezovalo nezařazování závěrečného shrnutí učiva a slovního ověření znalostí, získaných v hodinách.

Klasifikace se uskutečňuje formou ústního zkoušení teorie, testů a hodnocení praktických kontrolních úkolů, v návaznosti na probrané učivo, a to s odpovídající četností.

***Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu výpočetní technika jsou hodnoceny jako průměrné.***

**Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech ovocnictví, zelinářství, sadovnictví, květinářství, základy zahradnické výroby, vazačství a aranžování.**

Ze čtyř učitelů vyučujících uvedeným předmětům mají dva odbornou a pedagogickou způsobilost, jeden způsobilost odbornou, jeden pedagogickou. Absence odborné a pedagogické způsobilosti úroveň výuky neovlivnila.

V plánování výuky učitelů odborných předmětů nebyly zjištěny žádné nedostatky. Tématické plány jsou v souladu s učebními plány a osnovami. Jsou zpracovány pečlivě, vyhovují požadavkům na tento dokument. Jsou přehledné a členění tématických celků do vyučovacích jednotek je dostatečné. Ve sledovaných předmětech byly dodržovány časově i věcně, což dokládají také zápisy v třídních knihách.

Klasifikace žáků vyplývá z prověřování jejich vědomostí především formou ústního zkoušení, ale i písemných prací a dalších zadávaných úkolů. Při individuálním i frontálním prověřování vědomostí žáků byly kladeny srozumitelné a logické otázky. Klasifikace byla zdůvodněná a objektivní, v některých případech byla uplatněna možnost sebehodnocení žáka a hodnocení jeho výkonu spolužáky.

Výuka probíhala v odborných učebnách, v příznivých psychohygienických podmínkách. Charakteristickým znakem těchto učeben je bohatá dekorace tématickými (oborovými) materiály a četnými sbírkami, plnicími funkcí nejen motivační, výukovou, ale i estetickou. V některých případech, např. u sortimentu pěstovaných odrůd, používaných prostředků apod., nejsou vzhledem k současnému rychlému vývoji oboru již aktuální. Vybavení učeben technikou odpovídá ekonomickým možnostem školy. Je dostačující.

Organizaci, formy a aplikované metody výuky lze charakterizovat jako standardní. Klasická skladba vyučovacích jednotek s časovým sledem: zahájení – zkoušení (event. frontální opakování) – výklad – závěrečné shrnutí probraného učiva - byla uplatněna ve většině hospitovaných hodin.

Velmi pozitivním znakem sledované výuky byla celková atmosféra ve třídě. Kázeň, pozornost žáků, snaha spolupracovat s vyučujícím dokumentují efekt výchovného působení i dobrý vztah mezi žákem a učitelem. Praktické znalosti a zkušenosti učitelů a schopnost jejich využití při výuce působí výrazně motivačně, příznivě ovlivňují celý výchovně vzdělávací proces.

Rezervou možného zlepšení úrovně vzdělávacího procesu hodnocených předmětů zůstává zvýšení nároků na logické myšlení žáků, vedoucí k chápání vztahů a souvislostí. Tyto požadavky nebyly při výuce dostatečně uplatňovány, zejména při závěrečném shrnutí, které nebylo vždy chápáno jako příležitost k odborné diskusi, zakotvení probraného učiva, dotvoření schématu a utřídění vědomostí. Také soustavné sledování jazykového projevu žáků nebylo dostatečně naplňováno.

***Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech ovocnictví, zelinářství, sadovnictví, květinářství, základy zahradnické výroby, vazačství a aranžování jsou hodnoceny jako velmi dobré.***

### **Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v odborném výcviku**

Kontrola a hospitační činnost proběhla u skupin učebních oborů zahradník a květinářské a aranžérské práce především na pracovištích v areálu školy. Dále byla navštívena smluvní pracoviště ZEM Nový Bydžov a Květinářství Vávra Jičín. Hospitacím v průběhu inspekce byl přítomen vrchní mistr a příslušní mistři odborného výcviku.

Personální zajištění výuky odborného výcviku žáků středního odborného učiliště je velmi dobré, neboť se vesměs jedná o plně kvalifikované a zkušené pracovníky s dlouholetou praxí v oboru i ve školství. Chybějící pedagogická způsobilost jednoho mistra nesnižovala kvalitu výuky. Stejní pracovníci vyučují odborný výcvik i u skupin žáků odborného učiliště a pro tuto výuku nemá nikdo z nich dokončené studium speciální pedagogiky. Přesto nebyly ve sledovaných skupinách pozorovány problémové situace. Citlivý přístup vyučujících a jejich zkušenosti částečně nahrazují tento nedostatek.

Plánování a příprava výuky probíhá podle stanovených týdenních plánů odborného výcviku, které jsou vypracovány tak, aby všichni žáci prošli v průběhu vegetačního období všechny osnovami předepsané tematické celky. Průběžně je vrchním mistrem sledováno jejich plnění. Na tento materiál navazují týdenní plány výuky jednotlivých mistrů odborného výcviku, které se zakládají a jsou zároveň jedním z dokladů o průběhu odborného výcviku. Jsou pro informaci žákům i pracovníkům vyvěšovány ve škole a v domově mládeže. Plánovací proces je systematický a přehledně dokládá plnění osnov odborného výcviku. Týdenní hodinové dotace odborného výcviku v jednotlivých ročnících jsou v souladu s učebním plánem.

Ke splnění některých tematických celků na žádané úrovni je nutná spolupráce s vybranými podniky v regionu. Jedná se celkem o šest smluvních pracovišť, se kterými jsou každoročně uzavírány smlouvy o průběhu praxe. Tyto smlouvy obsahují všechny náležitosti předepsané právním předpisem.

Výuka byla vždy zahajována kontrolou přítomnosti žáků a jejich ustrojení, případně potřebných pomůcek. Následoval přesun na pracoviště a výklad k pracovní náplni se zdůrazněním předpisů o bezpečnosti práce. Při výkladu se mistři formou frontálního opakování seznamovali se znalostmi žáků z teoretických hodin, případně je sami zopakovali a doplnili o praktické podrobnosti. Po nácviu prací, za vedení mistra, pracovali žáci samostatně. Mistr je průběžně kontroloval. Na závěr bylo provedeno slovní zhodnocení výkonu jednotlivých žáků

a zapsání hodnocení do deníku evidence odborného výcviku. Délka pracovní doby a přestávky odpovídala příslušnému právnímu předpisu.

Žáci si o výkladu i o průběhu odborného výcviku dělají stručné poznámky, které za domácí úkol přepracují do tzv. žákovského deníku praxe. Tento materiál, jehož úroveň mistři dvakrát ročně kontrolují, slouží žákům k přípravě na závěrečné učňovské zkoušky.

V průběhu inspekce byly namátkově kontrolovány deníky evidence odborného výcviku, počet žáků všech skupin a dokumentace o ukončování studia (závěrečné zkoušky) ve školním roce 2001/2002. Deníky jsou vedeny pečlivě a obsahují všechny předepsané údaje. Počet žáků ve skupinách je v souladu s platným právním předpisem. Také v kompletní složce dokumentů o ukončování studia nebyly shledány závady.

Evidence o produktivní práci žáků a jejich odměňování je přehledná a průkazná. Probíhá podle vnitřní směrnice školy.

***Průběh a výsledky vzdělávání v odborném výcviku jsou velmi dobré.***

### **Výsledky vzdělávání a výchovy**

Škola má zpracovaný vlastní sebeevaluační systém. Všichni žáci 1. ročníků procházejí nejprve vstupními testy. Zjišťování dílčích výsledků vzdělávání je prováděno dále každý školní rok výstupními ročníkovými testy z odborných i všeobecně vzdělávacích předmětů. Žáci maturitních oborů vykonávají ve 2. pololetí posledního ročníku takzvanou „maturitu nanečisto“. Výsledky těchto testů jsou vyhodnocovány a porovnávány s výsledky v jiných letech a slouží jako zpětná vazba pro přípravu a dílčí úpravy tematických plánů vyučujících.

### ***Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy***

***Průběh výchovně-vzdělávacího procesu byl sledován a hodnocen na základě předložené dokumentace školy, z rozhovorů s vyučujícími a zejména při hospitacích a výuce odborného výcviku.***

***Výuka všech sledovaných předmětů probíhala v souladu s platnými osnovami. Učivo je rozpracováno do jednotlivých ročníků a tematických plánů se zachováním návaznosti.***

***Odborně a věcně správně vedená výuka českého jazyka a literatury vykazovala celkově velmi nízký stupeň názornosti, způsobený malým materiálně technickým vybavením pro tento předmět a nedůsledným využíváním slovníků a jazykových příruček. Často nižší variabilita metod a forem práce ovlivňovala pozornost a aktivitu žáků a nedávala velký prostor pro rozvoj jejich komunikačních dovedností.***

***Výuka matematiky byla vedena v přátelské pracovní atmosféře s přihlédnutím k individuálním schopnostem žáků a se snahou o jejich aktivní přístup k výuce. Ojedinele docházelo při zařazování rozšiřujícího učiva ke zbytečnému přetěžování žáků učebnic oborů na úkor důkladnějšího upevnění poznatků. Úroveň výuky nebyla negativně ovlivněna chybějící odbornou způsobilostí či aprobovaností učitelů.***

***Efektivní důraz kladený na pochopení souvislostí a vztahů a aplikaci získaných znalostí v praxi při výuce předmětů fyzika a chemie nedoprovázelo důsledné využívání učebnic a názorné vedení výuky. Většinou jednoslovné odpovědi žáků byly důsledkem malého důrazu kladeného na žákovský souvislý slovní projev. Způsob provádění laboratorních***

*práci je málo efektivní, s ohledem na nevyužívání prostorových možností školy a na pasivní roli žáků při cvičeních.*

*Přátelská atmosféra, zájem žáků o problematiku, vynikající názornost, avšak bez využití didaktické techniky, byly přínosem hodin biologie, botaniky a ekologie, stejně jako častá průběžná motivace a spojení teorie s praxí. Úvodní i průběžné opakování zajišťovalo prostor pro částečný rozvoj komunikativních dovedností žáků.*

*Hodiny strojírenských předmětů, vedené formou přednášky a diskuse se žáky s průběžnou motivací a upevňováním poznatků, vykazovaly vysoký stupeň názornosti a provázanosti s praxí.*

*Ke kladům hodin odborných předmětů patřil důraz kladený na aktivní zapojení žáků do výuky, zařazování úvodní i průběžné motivace a názornost vedení výuky. Menší pozornost byla věnována jazykovému projevu žáků a pouze částečná úvodnímu, průběžnému a závěrečnému upevňování učiva. Z pedagogické práce učitelů je patrná nejen odborná zdatnost, ale také zodpovědnost a zájem o obor.*

*Pedagogicky velmi dobře vedenou výuku předmětů z oblasti informačních technologií ovlivňovaly nedostatky v psychohygieně vyučování, způsobené zejména nutností přizpůsobit prostorové uspořádání učeben požadavkům památkové péče, a dále absence technického vybavení pro názorné prezentování učiva.*

*Důraz kladený na spojení teorie s praxí, individuální přístup a vedení k sebehodnocení a samostatnosti pozitivně ovlivňovaly průběh odborného výcviku.*

*Škola svou činností plní deklarované výchovně vzdělávací úkoly s cílem zajistit především kvalitní profesní úroveň absolventů.*

## **DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ**

Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, s účinností od 1. 7. 2002, č.j. 23 281/02-21, ze dne 31. 7. 2002 není v souladu se Zřizovací listinou č.j. 4036/8-JČ/2001, s účinností od 1. října 2001, vydané Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje. V této zřizovací listině není uveden na rozdíl od rozhodnutí o zařazení školní statek.

Personální obsazení lyžařského výcvikového kurzu konaného pro žáky 2. ročníku SOŠ a 1. ročníku SOU v termínu 12. – 17. ledna 2003 bylo v souladu s Metodickým pokynem MŠMT ČR k personálnímu zabezpečení lyžařských výcvikových zájezdů pořádaných základními a středními školami a ke vzdělávání instruktorů školního lyžování pro lyžařské výcvikové zájezdy ze dne 6. prosince 1993 pod č.j. 25 861/93-50, neboť jeden z pedagogů byl učitel tělesné výchovy, druhý měl platné osvědčení instruktora školního lyžování.

**Zjištění (dle předmětu inspekce) týkající se domova mládeže (dále DM), který je součástí školy:**

- jedna z 5 vychovatelek DM (osobní číslo 1175) nemá odbornou a pedagogickou způsobilost, neboť má středoškolské vzdělání bez pedagogického zaměření,
- míra přímé výchovné činnosti stanovená v rozpisu služeb pro školní rok 2002/2003 je u všech vychovatelek DM v souladu s odpovídající právní normou,
- povinná dokumentace DM je vedena na předepsaných tiskopisech SEVT s patřičnou vypovídací hodnotou (deníky 5 výchovných skupin, denní záznamy, osobní spisy ubytovaných žáků, přihlášky do DM pro školní rok 2002/2003),

- řád DM je podrobně zpracovaná interní norma obsahující mj. režim dne, stupně pochval a výchovných opatření, stanovuje práva žáků i jejich odpovědnost.

Únikové cesty v objektu školní budovy a domova mládeže nebyly vybaveny nouzovým osvětlením. Ve věci kontroly stavu únikových cest v objektu školní budovy bylo dále zjištěno, že schodištní dveře hlavního schodiště nebyly vybaveny prvky zajištění proti samovolnému zavření a že schodištní dveře v 1. nadzemním podlaží vytvářely překážku volného průchodu místní částí chodby. Uzavírání schodištních dveří postranního schodiště v 1. nadzemním podlaží bránilo přístupu k záchytnému madlu, nástupní a výstupní stupně postranního schodiště nebyly rozeznatelné od okolní podlahy, povrch stupnic hlavního a vedlejšího schodiště neměl protiskluzovou úpravu. Úniková cesta z dílen v 2. nadzemním podlaží a z školní jídelny v 1. nadzemním podlaží nebyla označena a vybavena příslušnou dokumentací.

Při kontrole únikových cest a zabezpečení provozu elektrospotřebičů ve vlastnictví školy v objektu školní budovy a domova mládeže, tak jako i elektrospotřebičů ve vlastnictví žáků v objektu domova mládeže, byly zjištěny jiné nedostatky, svým významem, ve vztahu k původnímu předmětu kontrolní činnosti nepřehlédnutelné. V prostoru WC muži (3. nadzemní podlaží školní budovy) - společný prostor pro uklízečku k ukládání MČDP, nechráněný radiátor nad pisoáry. V prostoru dílen (2. nadzemní podlaží školní budovy) poškozené nátěry stěn chodby. V prostoru šaten (1. nadzemní podlaží školní budovy) neodvětrávané hygienické zařízení při vstupu do šaten dívek, neodvětrávané hygienické zařízení při vstupu do šaten chlapců. V prostoru školní jídelny (1. nadzemní podlaží školní budovy) – nevyčleněné hygienické zařízení pro cizí strážníky. V prostoru učebny výpočetní techniky (2. nadzemní podlaží školní budovy) improvizované stínění oken před nežádoucí intenzitou denního světla, nevhodné rozmístění jednotlivých pracovišť výpočetní techniky po obvodu učebny, zády ke středu místnosti, u pracovišť žáků sedících zády k oknům s možným odrazem denního světla v monitorech., používání židlí bez nastavitelné výšky. V ubytovacím prostoru (2. nadzemní podlaží domova mládeže) – nepostačující kapacita hygienického zařízení pro 14 ubytovaných žáků v ubytovacím prostoru A, B, C, D a K-121, v pokoji B-121 ubytováni 4 žáci, v pokoji K - 121 umístěno patrové lůžko bez bočnice, místního osvětlení lůžka a samostatného prostoru k ukládání lůžkovin.

**VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ**



1. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 13. 2. 2002 pod čj. 32 666/2001-21 s účinností od 20. 12. 2001
2. Zřizovací listina č.j. 4036/8-JČ/2001, s účinností od 1. října 2001, vydaná zastupitelstvem Královéhradeckého kraje
3. Učební dokumenty studijního oboru 41-44-M/001 (42-11-6) Zahradnictví, schválilo MŠMT ČR dne 31. 12. 1999, čj. 35 485/99-23 s platností od 1. září 2000, počínaje 1 ročníkem
4. Učební dokumenty učebního oboru 41-52-H/001 Zahradník, č.j. 805125/95-74, schválilo MŠMT ČR dne 26. 4. 1995
5. Učební dokumenty učebního oboru 41-52-E/008 Květinářské a aranžérské práce, č.j. 20155/95-24, schválilo MŠMT ČR dne 7. 8. 1995
6. Učební dokumenty dvouletého nástavbového studia oboru 41-44-L/501 Zahradnictví, č.j. 20 424/91-21, schválilo MŠMT ČR dne 12. 8. 1991
7. Učební osnova fyziky a chemie ve studijních oborech SOU pro absolventy tříletých učebních oborů – denní studium, vydalo MŠMT ČR dne 9. července 1991, čj. 18 049/91-21 s platností od 1. září 1991, počínaje 1. ročníkem
8. Učební osnovy předmětu fyzika pro studijní obory SOŠ a SOU, schválilo MŠMT dne 15. července 2002, čj. 22 733/02-23 s účinností od 1. září 2002 počínaje 1. ročníkem
9. Učební osnovy předmětu fyzika pro učební obory SOU, schválilo MŠMT dne 15. července 2002, čj. 22 734/02-23 s účinností od 1. září 2002 počínaje 1. ročníkem
10. Učební osnovy chemie pro netechnické studijní obory SOŠ a SOU, schválilo MŠMT ČR dne 21. 7. 1998, čj. 23 212/98-23/230 s platností od 1. září 1998 počínaje 1. ročníkem
11. Učební osnova předmětu chemie pro tříleté učební obory SOU, vydalo MŠMT ČR dne 31. října 1986, čj. 27 657/86-221 s platností od 1. září 1987 počínaje 1. ročníkem
12. Učební osnovy všeobecně vzdělávacích předmětů pro odborné učiliště č.j. 33 848/99-24
13. Učební osnovy všeobecně vzdělávacích předmětů pro střední odborné školy a střední odborná učiliště č.j. 25 625/99-22
14. Učební osnova předmětu výpočetní technika studijního oboru 41-44-M/001 Zahradnictví, č.j. 35 485/99-23
15. Učební plán tříletého učebního oboru 45-71-2 Zahradník, zahradnice, vydalo Ministerstvo hospodářství České republiky dne 26. dubna 1995, čj. 805125/95-74 s účinností od 1. září 1995 počínaje 1. ročníkem.
16. Učební plán studijního oboru 45-11-4 Zahradnictví pro absolventy tříletých učebních oborů, vydalo MŠMT ČR dne 12. 8. 1991, čj. 20 424/91-21 s platností od 1. září počínaje 1. ročníkem.
17. Učební plán studijního oboru 42-11-6 Zahradnictví, vydalo MŠMT ČR dne 11. března 1992, čj. 14 162/92-21 s platností od 1. září 1992 počínaje 1. ročníkem.
18. Učební plán studijního oboru 42-44-M/001 (42-11-6) Zahradnictví, schválilo MŠMT ČR dne 31. 12. 1999, čj. 35 485/99-23 s platností od 1. září 2000 počínaje 1. ročníkem.
19. Učební plán učebního oboru 45-93-2 Květinářské práce, zaměření 01 Květinářské a aranžérské práce, vydalo MŠMT ČR dne 7. 8. 1995, čj. 20 155/95-24 s platností od 1. září 1995 počínaje 1. ročníkem.

20. Učební osnovy matematiky pro studijní obory SOŠ a SOU, schválilo MŠMT dne 14. července 2000, čj. 21 307/2000-22 s platností od 1. září 2000 počínaje 1. ročníkem.
21. Učební dokumenty pro nástavbové studium, matematika, schválilo MŠMT ČR dne 14. 6. 1999, čj. 23 093/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem.
22. Učební dokumenty pro tříleté učební obory SOU, matematika, schválilo MŠMT ČR dne 14. 6. 1999, čj 23 093/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem.
23. Deníky 5 výchovných skupin ve školním roce 2002/2003
24. Denní záznamy za období 5. ledna 2003 – 11. května 2003
25. Osobní spisy žáků všech výchovných skupin ubytovaných ve školním roce 2002/2003, náhodný výběr
26. Přihlášky žáků ubytovaných v DM ve školním roce 2002/2003
27. Řád domova mládeže pro školní rok 2002/2003 ze dne 29. 8. 2002
28. Rozpis služeb všech vychovatelek DM pro školní rok 2002/2003
29. Tematické plány vyučujících sledovaných předmětů ve školním roce 2002/2003
30. Písemné práce z matematiky žáků z různých učebních a studijních oborů za školní rok 2002/2003 – náhodný výběr
31. Pracovní materiály žáků využívané při výuce matematiky
32. Osobní spisy učitelů sledovaných předmětů, MOV a vychovatelek – doklady o vzdělání
33. Třídní knihy vedené ve školním roce 2001/2002 a 2002/2003
34. Třídní výkazy všech tříd vedené ve školním roce 2002/2003
35. Doklady o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2002/2003
36. Přehled rozvrhů tříd pro sudý a lichý týden, nedatováno, bez podpisu ředitelky školy, platné pro školní rok 2002/2003
37. Vnitřní řád školy ze dne 28. 8. 2002, podpis ředitelky školy, razítko školy
38. Organizační řád SOU Kopidno, datováno 1. 9. 1993, razítko školy, podpis ředitele školy
39. Dodatky č. 1/1999 ze dne 25. 8. 1999, č. 2/1999 ze dne 21.12. 1999, č. 3/2002 ze dne 28. 1. 2002, č. 4/2002 ze dne 28. 6. 2002, č. 5/2003 ze dne 2. 5. 2003 k Organizačnímu řádu SZaŠ, SOU a OU Kopidno, vše podepsáno ředitelkou školy a opatřeno razítkem školy
40. Plán činnosti předmětových komisí, školní rok 2002/2003, datováno 27. 8. 2002
41. Zápis z schůzek vedení školy s předsedy předmětových komisí
42. Práce se žáky se specifickými poruchami učení a specifickými poruchami chování, vnitřní materiál školy, nedatováno
43. Minimální preventivní program sociálně patologických jevů, vnitřní materiál školy, datováno 28. 8. 2002, podpis protidrogového preventisty
44. Plán kontrolní činnosti ze dne 1. 8. 2002, razítko školy, podpis ředitelky školy
45. Roční plán činnosti školy na školní rok 2002/2003 ze dne 21. 8. 2002, podpis ředitelky školy
46. Koncepce školy z 1. 8. 2001, podpis ředitelky školy
47. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků, datováno 21. 8. 2002, podpis ředitelky školy

48. Plán personálního rozvoje nepedagogických pracovníků, datováno 21. 8. 2002, podpis ředitelky školy
49. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků k doplnění kvalifikace z 2. 9. 2002, podpis ředitelky školy
50. Vnitřní platový předpis ze dne 7. 3. 2002
51. Podkladová inspekční dokumentace vypracovaná školou, tematické plány učitelů pro školní rok 2002/2003, vzorek studijních průkazů a poznámkových sešitů žáků v hospitovaných třídách
52. Týdenní plány odborného výcviku ve školním roce 2002/2003, týdenní plány OV jednotlivých mistrů ve školním roce 2002/2003, žákovské deníky praxe
53. Deníky evidence odborného výcviku ve školním roce 2002/2003
54. Smlouvy o zajištění praktického vyučování ve školním roce 2002/2003 vč. příloh
55. Protokoly a kontrolní listy závěrečných zkoušek ve školním roce 2001/2002
56. Vnitřní směrnice k odměňování učňů za produktivní práci ze dne 20. října 1999, dodatek k této vnitřní směrnici ze dne 17. 12. 1999
57. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, s účinností od 1. 7. 2002, č.j. 23 281/02-21, ze dne 31. 7. 2002
58. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2001/2002, ze dne 13. 9. 2002, razítko, podpis ředitelky školy
59. Protokoly o komisionálních zkouškách 4 žáků, vykonaných ve školním roce 2001/2002
60. Vzorek záznamů o práci v nepovinných předmětech ve školním roce 2002/2003
61. Vzorčky žákovských sešitů, vedených ve školním roce 2002/2003
62. Vzorčky záznamů z praktických cvičení v předmětu biologie a ekologie, vykonaných ve školním roce 2002/2003
63. Zápisy ze schůzí pedagogické rady, konaných ve školním roce 2002/2003
64. Zpráva o přijímacím řízení, školní rok 2001/2002, ze dne 28. 5. 2002, razítko, podpis ředitelky
65. Protokol o maturitní zkoušce, studijní obor 41-44-M/001 Zahradnictví, třída 4.SZaŠ, školní rok 2001/2002
66. Protokol o maturitní zkoušce, studijní obor 41-44-L/501 Zahradnictví, třída 4.SOU S, školní rok 2001/2002
67. Protokol o závěrečných zkouškách žáků třídy 3.SOU v učebním oboru 41-52-H/001 Zahradník, zahradnické práce, ve školním roce 2001/2002
68. Vzorčky protokolů písemných zkoušek žáků třídy 3.SOU v učebním oboru 41-52-H/001 Zahradník, zahradnické práce, psaných ve školním roce 2001/2002

## ZÁVĚR

*Personální zajištění výuky sledovaných všeobecně-vzdělávacích předmětů, odborných předmětů a odborného výcviku je na velmi dobré úrovni. Podmínkám odborné a pedagogické způsobilosti plně vyhovuje většina pedagogů. Vedení zaměstnanců je promyšlené a cílevědomé. Funkční kontrolní systém umožňuje zpětnou vazbu a ovlivňuje plánování. Další vzdělávání pedagogů probíhá průběžně a je sledováno vedením školy. Promyšlená, funkční a účelná organizační činnost úzce navazuje na organizační strukturu, s konkretizací v písemných dokumentech školy. Vnitřní i vnější informační systém školy má velmi dobrou úroveň.*

*Materiálně-technické podmínky pro realizaci teoretické výuky i odborného výcviku umožňují plnění stanovených výchovně-vzdělávacích cílů školy a jsou nadprůměrné, a to jak po stránce technického a dalšího vybavení, tak z hlediska spolupráce s řadou podniků. Negativem je absence sluneční clony v jinak esteticky působících třídách. Vybavenost učebními pomůckami pro výuku odborných předmětů je rovněž na velmi dobré úrovni. Pro výuku předmětů fyzika a chemie však není jinak dobré stávající vybavení využíváno, pro předměty humanitního charakteru chybí v kmenových učebnách technické zázemí i většina dalšího vybavení umožňujícího vedení výuky názorně.*

*Realizace vyučovaných učebních a studijních oborů probíhala v souladu s Rozhodnutím MŠMT o změně zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 13. 2. 2002, pod čj. 32 666/2001-21, s účinností od 20. 12. 2001.*

*V některých výše popsanych případech nebyly respektovány platné učební plány schválené MŠMT.*

*Při výuce všech sledovaných předmětů využívali učitelé platné učební osnovy.*

*Povinná dokumentace školy je vedena průkazně a v plném rozsahu.*

*S výjimkou uvedených závad v zajištění bezpečného pohybu žáků únikovými cestami školní budovy a uvedených nepřehlédnutelných nedostatků v objektu školní budovy a domova mládeže škola hlavní úkoly v zajištění BOZ žáků plní.*

*Škola svou činností plní deklarované výchovně vzdělávací úkoly s cílem zajistit kvalitní, zejména odbornou a profesní úroveň absolventů.*

**Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy**

Razítko



**školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.**

**Hodnotící stupnice**

<b>Stupeň</b>	<b>Širší slovní hodnocení</b>
<b>Vynikající</b>	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
<b>Velmi dobrý</b>	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
<b>Průměrný</b>	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
<b>Pouze vyhovující</b>	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
<b>Nevyhovující</b>	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

<b>Plní, je v souladu</b>	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
<b>Neplní, není v souladu</b>	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

**Další adresáti inspekční zprávy**

<b>Adresát</b>	<b>Datum předání/odeslání</b>	<b>Podpis příjemce nebo čj.</b>
----------------	-------------------------------	---------------------------------

	inspekční zprávy	jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	24.7.2003	235/2003
Zřizovatel	-----	-----
Rada školy	-----	-----

**Připomínky ředitele(ky) školy**

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány